Oszczędzanie

Jak rozmawiać z dziećmi o inflacji, pieniądzach i finansach?

28.08.2023 (aktualizacja 30.08.2023) / 7 Minut Czytania

2

Pliki cookies

Ciężkie czasy wysokich cen i inflacji zmusiły Cię do rozmowy z dzieckiem o finansach? A może jest na tyle ciekawskie, że ciągle Cię pyta o kwestie związane z gotówką, cenami itp.? W tym artykule postaram się podpowiedzieć Ci, w jaki sposób możesz podejść do tej trudnej rozmowy, żeby w miłej atmosferze budować świadomość finansową twojego dziecka. Sprawdź, co możesz zrobić dla twojego ukochanego szkraba, żeby wprowadzić go w zawiłe zakamarki finansów w życiu codziennym. Zapraszam!

Dlaczego warto rozmawiać z dzieckiem o pieniądzach?

Zacznijmy od tego, że **powinniśmy zadbać o finansową edukację naszych dzieci. Jeżeli Ty, jako rodzic, tego nie zrobisz, to nie licz na to, że szkoła uzupełni te braki.** Niestety nasze szkolnictwo nie ma ujętego w programie nauki takich rzeczy jak budżet domowy, czy podatki. A co dopiero takie podstawowe zagadnienia związane z finansami jak inflacja, oszczędzanie, czy inwestycje. To od rodzica zależy, z jaką wiedzą wejdzie młody Polak w dorosły świat. Dlatego im wcześniej zaczniesz rozmawiać i pomagać dziecku, chociażby w zakupach i oszczędzaniu, tym lepiej dla niego.

Od czego zacząć rozmowę o finansach?

Ważne, żeby wiedzę dopasowywać do wieku dziecka. W końcu nie zaczniesz z pięciolatkiem rozmawiać o giełdzie i papierach wartościowych. Znaczy, jak chcesz, to możesz, ale to będzie walka o skupienie.

Zobacz, możecie zacząć od prostych rzeczy. **Dziecko może pomóc Ci stworzyć listę zakupów. Sprawdzać, jakich produktów w domu brakuje.** Dobrym przykładem dla malucha jest pozwolenie mu czasem na zakup własnych zachcianek. Potem w domu możesz wyjaśnić, ile kosztowały chipsy, czekoladki lub nowy samochodzik. Za te pieniądze moglibyście iść na basen albo wybrać się na trampoliny. Niech dziecko powoli oswaja się, że w życiu ważne są wybory. Jeżeli zdecyduje się na kupno słodyczy, to potem nie stać go na inne przyjemności.

Pokaż też, ile te pieniądze są warte Twojej pracy. Zakup nowego zestawu Lego to np. 2 godziny spędzone w pracy, a które można by było spędzić inaczej, np. na wycieczce w góry lub nad jezioro.

Wprowadzenie do świata finansów dopasowane do wieku

Ciężko określić, w jakim wieku zacząć rozmawiać z dziećmi o finansach. **W szkole uczą się liczyć, więc dziecko zaczynające edukacje może bawić się z Tobą w sklep.** To bardzo pouczająca i przyjemna zabawa. W ten sposób może Twoja pociecha może doświadczyć m.in. jak:

- ważyć warzywa i owoce
- ustalać ceny produktów,
- ile można zarobić za godzinę pracy.

Starsze dziecko warto uczyć, jak ważne jest oszczędzanie i że zarobione pieniądze na obowiązkach domowych może przeznaczyć na dowolną zachciankę. Ważne, żeby zasady były jasno określone i obie strony się z nimi zgadzały. Oznacza to, że należy podkreślić, że nie dasz dziecku dodatkowej kasy, kiedy chce wyjść ze znajomymi do maczka i już nie ma kieszonkowego. Jeżeli wydał pieniądze w tym miesiącu na inne zachcianki, to musi odpuścić kupowanie jedzenia podczas spotkania z przyjaciółmi.

Możesz również włączyć swojego nastolatka do pomocy przy uzupełnianiu dokumentów związanych z podatkiem dochodowym. Może iść z Tobą do banku i pokazać, jak oprocentowanie lokaty wpływa na oszczędności, które na niej zostawiamy.

Pamiętaj tylko, że jeżeli dziecko zadaje trudne pytania, to odpowiadaj na nie szczerze. Podawaj życiowe przykłady, żeby mogło lepiej zrozumieć sytuację. Nie zbywaj go słowami, że jest za małe, żeby zrozumieć zawiłości świata finansów osobistych albo nie kupisz mu tej zabawki, bo nie i tyle. Odpowiedź, że mamy mało pieniędzy w portfelu może nie zaspokoić ciekawości dziecka. Dodaj argumenty, aby wytłumaczyć dziecku, że w domu ma już 10 podobnych koników, a za te pieniądze możecie kupić wszystkie produkty potrzebne na dzisiejszy obiad.

Nie pozwól, żeby dziecko czuło się odepchnięte czy zignorowane. Zadbaj, żeby rozmowy o pieniądzach były przeprowadzane w przyjemnej atmosferze.

Pokaż zagadnienia finansowe na przykładach

Najlepiej przyswaja nam się wiedzę na podstawie przykładów i opowieści. Nie inaczej jest z dziećmi. Dlatego nie wystarczy im sucha definicja, jak działa inflacja. Potrzebują odpowiedniego przykładu, który będzie dopasowany do ich obecnego życia. Poniżej znajdziesz przykłady, jak możesz rozmawiać ze swoimi dziećmi o podstawowych zagadnieniach związanych z edukacją finansową.

Czym jest budżet domowy?

Rozmowę o budżecie można przedstawić na przykładzie zakupów i zabawy w sklep. Warto jako pieniędzy użyć np. klocków i pokazać dziecku, za ile klocków może kupić chleb, owoce, sok, makaron. Możecie razem narysować, jakie produkty będą potrzebne do zrobienia obiadu. To będzie lista zakupów dla malucha. Możecie również mieć klocki w pudełku, które będzie symbolizować budżet domowy.

W ten sposób, jeżeli twój przedszkolak kupi w sklepie niepotrzebne rzeczy, okaże się, że zabraknie mu klocków na zakup innych potrzebnych towarów. Taka sytuacja to idealny moment, żeby porozmawiać o zachciankach. W końcu każdy je ma. Dziecko będzie chciało nową zabawkę, mama kosmetyk, a tata książkę. Dzięki takiej lekcji pokażesz młodszym dzieciom, że pieniądze są ograniczone i nie rosną na drzewach. Mama z tatą muszą poświęcić czas w pracy, żeby przynieść więcej pieniędzy i pozwolić na zakupy dodatkowych, nieplanowanych rzeczy.

> Jeżeli interesuje Cię codzienne oszczędzanie, to sprawdź 12 sposobów, jak oszczędzać na jedzeniu.

Jak dziecko może spróbować zarabiania?

Pokaż dziecku, ile warte są pieniądze i co za to może kupić. To będzie najlepsza lekcja wprowadzająca do zarabiania.

I znowu z małym szkrabem najlepszą zabawą będzie sklep, gdzie dziecko jest sklepikarzem i za swoje produkty otrzymuje pieniądze. Niech wystawi na straganie swoje rzeczy i napisze cenę, jeżeli będzie za wysoka, to nikt niczego nie kupi. To dobrze zobrazuje dziecku, jak cena wpływa na decyzje. Poza tym ze starszymi dziećmi możecie grać w gry typu Eurobiznes. Dzięki temu dzieci również uczą się w zabawie o wartości pieniądza, a ile przy tym emocji!

Ze starszakiem możesz ustalić, że np. ekstra zadania od rodziców poza normalnymi obowiązkami mogą być opłacone dodatkowo. Targujcie się, żeby propozycja nie była zbyt prosta.

Co do dawania kieszonkowego zdania są podzielone czy jest dobre, czy nie. Natomiast nie zmienia to faktu, że dziecko uczy się, jak zarządzać swoimi pieniędzmi. Zwłaszcza jeżeli wie z góry, że nie dostanie dodatkowych pieniędzy na zachciankę. Kiedy chce coś sobie kupić, to musi odkładać pieniądze, żeby wydać je na upragnione klocki Lego.

Kiedy dziecko staje się nastolatkiem, może poznać pierwszą prawdziwą pracę dorywczą. Może wyprowadzać psy sąsiadów, kosić trawę, wynosić śmieci, myć samochody oraz zgłaszać się do innych lekkich prac (np. sezonowego zbierania owoców), które nie wymagają ukończonych 18 lat (za twoją zgodą). Oczywiście nie można zmuszać do tego dziecka, ale jeżeli zależy mu na czymś, co jest poza jego oszczędnościami kieszonkowymi, to warto na początek zaproponować, żeby po prostu na to zapracowało. Dzięki temu uczymy dzieci, że żadna praca nie jest straszna i że to pracowitość pozwala dojść do większych pieniędzy i wymarzonych celów.

Dlaczego skarbonka i oszczędzanie są potrzebne?

Nauczyć dziecko oszczędzania to jak dać mu sposób na stworzenie poduszki ochronnej i to poduszki finansowej. Im wcześniej dzieci nauczą się, że oszczędzaniem i właściwymi nawykami otrzyma to, o czym pragnie, to w dorosłym życiu będzie realnie sięgać po spełnianie swoich marzeń. W końcu do ich realizacji pieniądze są potrzebne, czy nam się to podoba, czy nie.

Dobrze by było, żeby pierwsza skarbonka była przeźroczysta, wtedy dziecko widzi postęp zbierania swoich pieniędzy. Mimo wszystko warto nie ingerować w to, na co wydają pieniądze nasze dzieci. Dzięki temu szybciej nauczą się na własnych błędach, że jeżeli chcą je wydać na słodycze, to nie stać ich już na kupienie zabawki, czasopisma, książki lub gry. Może to być początkowo trudne, ale w końcu takie działania i małe kroki pozwolą zbudować finansową przyszłość twoich dzieci. Lepsze są drobne błędy i szybciej dzięki temu wyciągnąć wnioski.

Jeżeli masz już w domu nastolatka, to warto założyć mu konto w banku. Pozwoli mu to być bardziej samodzielnym, a i jego pieniądze będą po prostu bezpieczniejsze, niż gdyby miał chodzić z gotówką do sklepu. W końcu kartę możecie w dowolnym momencie zastrzec.

Inwestowanie dla najmłodszych

Kiedy twoje dziecko jest już na tyle dojrzałe, że możesz zacząć go wprowadzać w tajniki inwestowania i giełdy, to zrób to! Większość Polaków nie inwestuje i boi się inwestycji, a tak naprawdę w tym czasie ich oszczędności zjada inflacja. Możecie razem pobawić się w inwestorów, korzystając z symulatora GPW (giełdy papierów wartościowych). Pozwoli to dziecku na fikcyjnych pieniądzach patrzeć, jak ceny się zmieniają. Kiedy kupować, a kiedy sprzedawać akcje.

Twój nastolatek interesuje się grami? W takim razie może spróbować inwestować w branże gamingową i zobaczyć w praktyce, kiedy cena akcji np. firmy CD Projekt się zmienia i co ma na nią wpływ. W końcu inwestowanie na giełdzie to też interesowanie się wiadomościami ekonomicznymi i gospodarczymi. Dzięki czemu twoje dziecko zyska zabawą dużą porcję wiedzy ekonomicznej.

Dlaczego inflacja zabiera nam rozrywki?

Rozmowa o inflacji w trudnych czasach to może być ciężka przeprawa przez rwącą rzekę. W końcu jako rodzic podejmujesz się wyzwania wytłumaczeniu twojemu brzdącowi, że pieniądze znikają, chociaż zarabiasz tyle samo, więcej nie kupujecie, a wręcz trzeba wydawać mniej.

Pamiętaj, żeby rozmowa o tak trudnym temacie była przeprowadzona w przyjemnej atmosferze, a wiedza dopasowana do wieku. Co możesz zrobić?

1. Pokaż dziecku, jak cena produktów się zmieniała. Na przykład rok temu za chleb płaciliśmy 2 zł, a dzisiaj kosztuje 3 zł. Możecie razem szukać okazji w sklepowych gazetkach.
2. Jeżeli z czegoś rezygnujecie, np. z kupowania słodyczy, wyjścia do kina, to zastanówcie się wspólnie, co możecie w domu zrobić. Może upieczecie razem pyszne czekoladowe babeczki? Poza tym przygotujecie piątkowy filmowy seans z domowym popcornem? Oszczędzanie nie musi być złe, wystarczy odrobina kreatywności 😀
3. Może zaczniecie sprzedawać niepotrzebne rzeczy na popularnych portalach ogłoszeniowych i w ten sposób będziecie odkładać pieniądze na nową wymarzoną zabawkę albo planszówkę?

> Dowiedz się więcej o tym, jak inflacja wpływa na oszczędności.

Sprawdź darmowe materiały, które pomogą w finansowej edukacji

Jeżeli nie masz pomysłu jak zacząć tłumaczyć dziecku temat pieniędzy, to możesz skorzystać z darmowego źródła wiedzy, które jest dostępne w internecie. Możesz skorzystać z:

1. **Portalu edukacji finansowej** — Finansiaki.pl, który tworzy Santander Bank Polska S.A. Znajdziesz tam bezpłatną książkę do pobrania oraz scenariusze lekcji z materiałami do wydrukowania.
2. **Materiałów edukacyjnych NBP** — np. masz całą serię artykułów z filmikami związanymi z bankiem centralnym oraz jeszcze więcej zasobów edukacyjnych NBP w tym gry, animacje, czy komiksy.
3. **Książki o ekonomii i finansach dla dzieci** — w ramach poszukiwań w nieprzebytej dżungli wyników Googla, udało mi się znaleźć ciekawe zestawienie 10 książek dla dzieci i rodziców o ekonomii i finansach może coś Cię zainteresuje?

Daj znać czy któryś z materiałów Ci się spodobał i czy z niego skorzystasz. Pamiętaj, żeby nie odkładać tematu finansów na później, żeby dziecko podrosło. Jeżeli chce się uczyć i interesuje się pieniędzmi, to wykorzystaj ten moment. Odczarujmy temat pieniędzy. W końcu to bardzo ważny aspekt naszego życia, żeby żyło nam się dobrze.

Tagi:

budżet domowy | edukacja finansowa | inflacja | inwestowanie | oszczędzanie | pieniądze

Udostępnij Artykuł

https://asekuracyjna.pl/jak-rozmawiac-z-dziecmi-o-finansac

Inne Artykuły

← Poprzednie
Czy warto kupić ubezpieczenie turystyczne?

Następne →
Ubezpieczenie dziecka a wyczynowe uprawianie sportu

Zobacz Komentarze

Podobne wpisy

12 moich sprawdzonych sposobów jak oszczędzać na jedzeniu
06.05.2023

Czy opłaca się oszczędzać na IKZE?
13.02.2023

Jak oszczędzać z bankiem? 3 sprawdzone sposoby
22.07.2022 (Aktualizacja 13.11.2022)

Szanuj i oszczędzaj wodę!
22.03.2022 (Aktualizacja 13.11.2022)

© 2024, Wszelkie prawa zastrzeżone.